

fuzindr

Leto 46

Ravne na Koroškem, maja 2009

št. 5

40 LET PLANINSKIH POHODOV SLOVENSkih ŽELEZARJEV OZIROMA ZAPOS-
LENIH V DRUŽBAH, NASLEDNICAŽ ŽELEZARN

Maja Telcerjev spominski pohod

V jubilejnem letu planinskih pohodov slovenskih železarjev oziroma zaposlenih v podjetjih, naslednicah Slovenskih železarn, so se najprej na Ravnah, v soboto, 28. marca, zbrali planinski vodniki, ki so analizirali dejavnosti v lanskem letu in sestavili program letošnjih pohodov. Imenovali so tudi organizacijski odbor za izvedbo pohoda v spomin Francija Telcerja ter izdajo almanaha ob 40-letnici planinskih pohodov.

Lani so bili izpeljani štirje množični pohodi (ob Binetovem spominskem pohodu, ki se ga udeležujejo predvsem vodniki). Statistika dosedanjih pohodov je po koncu lanske sezone občudujoča: 120 pohodov in 39.807 udeležencev.

Cilj 100. pohoda je bil izbran jubileju primerno – 317 ljubiteljev gora iz vseh nekdanjih železarskih središč se je julija 2003 povzpelo na Triglav.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Maja lani je ravenski odbor organiziral pohod na Košenjak z 214 udeleženci, na Kum se je v začetku junija pod štorsko organizacijo povzpelo 178 pohodnikov, Begunjščica pa je konec istega meseca gostila 195 planincev iz vseh nekdanjih železarskih središč, pohod pa so pripravili organizatorji iz Lesc (nekdanja Veriga) in Kroke. 120. pohod je bil konec avgusta, za cilj pa so Jeseničani izbrali Malo Mojstrovko. Odzvalo se je 232 pohodnikov.

Planinski vodniki se srečujejo enkrat na leto, letos so bili gostitelji Ravenčani. Udeleženci in udeleženke srečanja (vodnike po navadi spremljajo družice, kot je ženam lepo rekel Franci Telcer) so si ogledali novo težko kovačnico in prenovljeno ulivališče v Metalu Ravne ter obiskali Telcerjev grob, »uradni del« srečanja pa se je odvijal v sejni dvorani Metalove upravne zgradbe.

Na klepetu s planinskimi vodniki

Na srečanje planinskih vodnikov in organizatorjev je letos prišlo nekaj manj kot trideset udeležencev iz vseh nekdanjih železarskih središč. Nekaj utrinkov iz pogovorov z naključno izbranimi sogovorniki si lahko preberete v nadaljevanju.

Matko Pogačnik, predstavnik Lesc, je član Planinskega društva Radovljica, kjer že dobra tri desetletja deluje tudi kot vodnik. Pred nekaj leti se je pridružil organizatorjem železarskih oziroma jeklarskih pohodov, v gore pa kot vodnik popelje tudi člane društva upokojencev (z njimi se je povzpел tudi na Košenjak in Peco). Na vprašanje o primerjavi vloge planinskega vodnika za

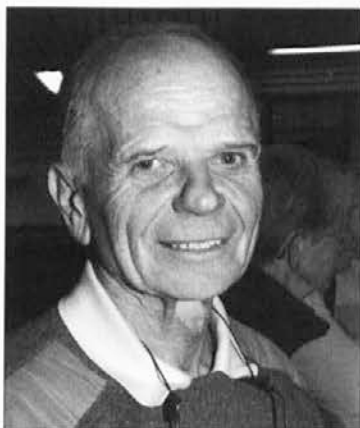
Jože Apat, zaposlen v Metalu Ravne, je na čelu ravskega odbora za pripravo planinskih pohodov slovenskih jeklarjev nasledil Francija Telcerja.

Branko Božič, upokojeni sodelavec Metala Ravne in član Gorske reševalne službe Prevalje, bo na Ravnah po novem zbiral prijave za pohode (verjetno dva ali tri dni pred vsakim pohodom v določenem času, predvidoma v recepciji upravne zgradbe).

Karel Polenik in Janez Smrekar sta že dolga leta »zaščitni znak« pohodov, prvi v Štorah in drugi v Kropi. Karel Polenik (levo) se pohodov udeležuje že 29 let, že dvajset let pa je na njih vodnik, bil je tudi na vseh srečanjih vodnikov in organizatorjev. Janez Smrekar (desno) je vodnik že štirideset let, torej od začetka, z železarji je bil po desetkrat na Triglavu, Uršlji gori, Peči ...

Matko Pogačnik deluje v planinskem društvu, pri planinskih pohodih železarjev oziroma jeklarjev in pri društvu upokojencev, rdeča nit vseh njegovih aktivnosti so gore.

različne udeležence odgovarja: »Naloge in obveznosti so enake, enaka je tudi odgovornost. Osnova je vodniška etika, ki je v vseh primerih enaka.« Gospod Pogačnik pravi, da kot planinski vodnik uživa, čeprav mu ta dejavnost vzame veliko časa, ne nazadnje je treba pred vsakim pohodom opraviti ogledno turo.

Predstavniki jeseniških organizatorjev **Marjan Mencinger, Tone Kelbl in Tine Pretner** poudarjajo prednosti tovrstnih pohodov.

Mencinger izpostavlja predvsem starostno strukturo udeležencev, saj med njimi prevladujejo starejši planinci in planinke. Zato se mu zdi zelo pomembno, da so organizatorji začeli pripravljati variantne ture, torej težjo in daljšo pot za bolj utrjene pohodnike in krajšo ter lažjo inačico pohoda za udeležence z manj kondicije.

Tine Pretner pa je poudaril: »Prednost teh pohodov je, da te avtobus pripelje na izhodišče poti in te pride iskat na popolnoma drug konec, kar bi bilo, če bi šel na turo sam z osebnim avtom, nemogoče. Poleg tega so cilji pohodov izbrani tako, da na njih odkrivamo še neznane kraje.«

Tone Kelbl, predsednik jeseniškega organizacijskega odbora in vodnik, je zadovoljen, da so se pohodi ohranili vse doslej, čeprav je v preteklosti večkrat obstajala bojazen, da bodo zamrli. Za njihovo prihodnost ga ni strah, četudi bodo sponzorji manj radodarni. »Ni vse v malici in majici,« je prepričan.

Betka Jelen prihaja iz Štor, kjer delujejo trije planinski vodniki in štirje planinski vodniki železarskih oziroma jeklarskih pohodov. S sestankom vodnikov na Ravnah je bila zadovoljna, ker se je odvijal »skoncentrirano, dobro vodeno in brez odvečnih besed«, prav tako pa o prihodnosti pohodov tudi odločno napoveduje: »Nadaljujemo v istem slogu in večjih težav ne pričakujemo.« Predvideva, da bodo, tako kot so doslej, vsakokrat zbrali dovolj prijav za avtobus. Verjame tudi, da dolgoletni sponzorji, kljub recesiji, ne bodo obrnili hrbtna.

Franc Korošec, predstavnik nekdanje Žične Celje, sicer pa član Planinskega društva Vojnik, kjer je markacist in vodnik, je ponosen na sodelovanje s Štorčani, ki organizirajo avtobusni prevoz ob pohodih in 'njegovim' udeležencem (ponavadi jih je približno deseterica) odstopijo določeno število sedežev avtobusa, saj ga Celjani zdaj ne napolnijo več v celoti, kot so ga še v preteklosti.

Planinski vodniki, zlasti tisti, ki so pohodom jeklarjev zvesti že dolga leta, so zakladnica lepih in bogatih spominov ter vir informacij, mnogi pa imajo tudi arhivsko gradivo in fotografije s pohodov (npr. Franc Podmeninšek), kar bi morali sestavljavci jubilejnega almanaha vsekakor upoštevati.

A. Č.

Vse fotografije: Andreja Čibron - Kodrin.

Marjan Mencinger, Tone Kelbl in Tine Pretner so člani odbora planinskih pohodov v okviru Društva metalurških inženirjev in tehnikov, ki na Jesenicah združuje skupino petnajstih gorskih navdušencev, med katerimi je dvanaest vodnikov.

Betka Jelen

iz štorskega odbora pričakuje, da se bodo pohodi nadaljevali in število udeležencev ne bo padlo.

Franc Korošec,

predstavnik nekdanje Žične Celje, na pohodih kot vodnik sodeluje že od leta 1974, ko so se »pridružili« t. i. predelovalci.

Letos še štirje pohodi

- Zimski pohod v spomin Bineta Rozmana v organizaciji ljubljanskega Inštituta za materiale in tehnologije (IMT) je že bil (prihodnje leto bo že jubilejni 10.), zvrstili se bodo še štirje pohodi.
- 30. maja bo spominski pohod na Uršljo goro, posvečen Franciju Telcerju, aprila lani preminulemu starosti planinskih vodnikov in organizatorjev pohodov slovenskih železarjev. Organizatorji so vodniki iz ravenskega odbora.
- 20. junija bo pohod na Debelo peč v organizaciji Jeseničanov (Društvo metalurških inženirjev in tehnikov – Odbor planinskih pohodov).
- Štorski vodniki in organizatorji bodo 29. avgusta pripravili vzpon na Mrzlico.
- Natančen datum pohoda na Porezen, ki ga snujejo na IMT-ju in v nekdanjem Tovilu, zdaj še ni določen, načrtovan pa je septembra.

SISTEMSKA TEHNIKA POD DROBNOGLEDOM PRESOJEVALCEV

Pozitivne ocene v presoji sistemov ravnanja z okoljem in vodenja kakovosti

Sistemska tehnika je certifikat za vodenje sistema kakovosti ISO 9001 pridobila že leta 1997, certifikat za ravnanje z okoljem ISO 14001 pa ima od leta 2001. Aprila letos je po treh letih potekala recertifikacijska presoja prvega in po letu dni kontrolna presoja drugega. Obe sta bili za podjetje uspešni.

Na obe presoji, ki so ju opravili strokovnjaki iz podjetja Bureau Veritas Certification (BVC), so se, kot je povedal **Gojko Melanšek**, direktor OE Kakovost, v Sistemske tehnike dobro pripravili. Že marca letos je vodstvo opravilo t. i. vodstveni pregled obeh sistemov, ki je bil deležen pohvale presojevalcev. »Bil je vsebinsko tako dobro pripravljen, da so se na njegovi osnovi presojevalci pripravili na avdit,« je pojasnil.

Poleg notranjih presoj, s katerimi v Sistemske tehnike sami preverjajo sistem vodenja kakovosti in ravnanje z okoljem ter se tudi tako pripravljajo na zunanje presoje, so v zadnjih mesecih na področju kakovosti največ pozornosti namenili ažuriranju poslovnika. »Lani je izšla nova verzija standarda, torej ISO 9001:2008, in ker smo želeli opraviti recertifikacijo po njej, smo posodobili tudi poslovník, predvsem poglavje o sodelovanju s kooperanti,« opisuje priprave na presojo Gojko Melanšek.

Ko pridejo presojevalci v podjetje, najprej sledi uvodni sestanek z vodstvom (obeh podjetij, Sistemske tehnike in Sistemske tehnike Armas, in sicer zaradi skupnega vodstva in skupnih večine skupnih služb). Po Melanškovih besedah so bili presojevalci zelo zadovoljni s predstavitvijo rezultatov poslovanja, saj so ugotavljali, da je Sistemska tehnika uspešno podjetje; v zadnjem času namreč pogosto obiskujejo podjetja, ki so v težavah zaradi krize, tam pa je tudi klima za presojanje manj ugodna. Nasprotno, tako Melanšek, pa so v Sistemske tehnike spoznali, da vodstvo podpira oba sistema, tako sistem vodenja kakovosti kot ravnanje z okoljem, ter da je nasploh v podjetju vzpostavljen pozitiven pristop do obeh, kar potrjuje tudi polnoštevilna zasedba vodstva na uvodnem in zaključnem sestanku.

Presojevalcem, po Melanškovem pripovedovanju, vedno omogočijo stik s kompetentnimi ljudmi za zagovor presojanih področij. Presojevalca, ki sta 8. aprila preverjala, kako je urejeno področje ravnanja z okoljem, sta se pogovarjala z osmimi sodelavci Sistemske tehnike, presojevalca, ki pa sta v podjetju 16. in 17. aprila ugotavljala skladnost sistema vodenja kakovosti po standardu ISO 9001, pa sta imela vsaj osemnajst sogovornikov. »Pri tem pa proces presoje ne moti preostale proizvodnje,« dodaja direktor OE Kakovost

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

V Sistemske tehnike in Sistemske tehnike Armas sta sistema ravnanja z okoljem in vodenja kakovosti zgledno zasnovana in izpeljana, zato presojevalci nimajo večjih pripomb.

in izpostavlja, da so se sodelavci nanj že navadili. Sam je s sodelavko spremljal presojevalce ves čas presoje in si zapisoval njihova opažanja ter pripombe.

Na zaključnem sestanku z vodstvom podjetja so presojevalci predstavili svoje ugotovitve in pripombe, o katerih Gojko Melanšek pravi: »Pripombe so nam podlaga za pripravo ukrepov, s katerimi še izboljšamo sistema vodenja kakovosti in ravnanja z okoljem. Tudi presojevalci so naslednjič zadovoljni, ko ugotovijo, da smo njihova mnenja upoštevali.«

Ob letošnji kontrolni presoji ravnanja z okoljem sta presojevalca ugotovila, da je »sistem skladen z zahtevami Standarda tako na dokumentacijskem kot operativnem nivoju«, glavna pomanjkljivost pa je še skica vseh poslovnih prostorov, ki z novo zgradbo predstavljajo obseg sistema certificiranja (kar pa je opravičljivo, saj še niso prestavljeni vsi stroji).

Seznam priporočil za izboljšave s strani presojevalcev sistema kakovosti je nekoliko daljši, a pomanjkljivosti niso tolikšne, da bi onemogočale recertifikacijo. Do kontrolne presoje čez leto bo dovolj časa, da sistem še izboljšajo.

Certifikata za ravnanje po standardu za vodenje kakovosti oziroma za ravnanje z okoljem nista pomembna le zaradi večjega ugleda in zaupanja javnosti ter kupcev, temveč ravnanje skladno z zahtevami standardov poveča tudi učinkovitost in uspešnost podjetij. Tega se v Sistemske tehnike dobro zavedajo in zato tudi presojam namenjajo posebno pozornost.

CERTIFIKACIJSKI PRESOJI V SISTEMSKI TEHNIKI ARMAS

Brez korektivnih ukrepov, le nekaj pripomb

Sistemska tehnika Armas, d. o. o., je nastala januarja 2008 z izločitvijo vojaškega programa iz Sistemske tehnike, d. o. o. V njej je trenutno zaposlenih 17 sodelavcev, najpomembnejši organizacijski enoti pa sta Razvoj in Servis.

Podjetje je še naprej tesno povezano s Sistemsko tehniko, kar se izraža s skupnim glavnim direktorjem dr. Milanom Švajgerjem in z organizacijskimi enotami, kot so na primer Finance, Kadri, Informatika, Kakovost, Nabava in Prodaja, ki po ustrezni pogodbi delajo tudi za Sistemsko tehniko Armas.

V predhodnici našega podjetja dajejo veliko podurka kakovosti poslovnih procesov in skrbi za primerno ravnanje z okoljem, zato je bilo pričakovano, da bo tako tudi v novem podjetju Sistemska tehnika Armas. S sodelavci v Sistemski tehniki Armas smo uspeli do maja 2008 pripraviti nujni obseg dokumentacije za Sistem vodenja kakovosti ISO 9001:2000 in Sistem ravnanja z okoljem ISO 14001:2004, tako da nam je uspelo, tudi ob razumevanju certifikacijske organizacije Bureau Veritas Certification (BVC), skupaj s Sistemsko tehniko uspešno opraviti takrat še skupno presoyo obeh sistemov. Na osnovi teh presoj smo tudi v Sistemski tehniki Armas dobili svoja certifikata za oba sistema z veljavnostjo enega leta.

V preostanku leta 2008 do vključno prvega kvartala 2009 smo ob polni podpori vodstva marljivo dopolnjevali oba sistema – Sistem vodenja kakovosti in Sistem ravnanja z okoljem. Aprila smo pripravljali dočakali prvi samostojni presoji obeh sistemov, pri čemer je bilo treba Sistem vodenja kakovosti še dodatno prilagoditi konec leta izdanemu novemu standardu ISO 9001:2008.

Ravnanje z okoljem po oceni presojevalca primerno

Najprej je bila na vrsti certifikacijska presoja o ravnanju z okoljem. Za naše podjetje je bil pristojen vodilni presojevalec BVC **Rasto Jurca**. Presoja je potekala 7. in 8. aprila 2009. Uvodni del presoje, na katerem smo predstavili vključenost vodstva in rezultate vodstvenega pregleda, smo še imeli skupaj s Sistemsko tehniko, kar je zaradi poslovne in organizacijske prepletenosti razumljivo. Naslednji dan pa sta presoji potekali v obeh podjetjih ločeno. Vsi smo bili zelo zadovoljni, ko smo na zaključnem sestanku presoje izvedeli, da je presoja uspešno opravljena brez izdanega korektivnega ukrepa presojevalca. Seveda so bile podane pripombe, ki jih v Sistemski tehniki Armas obravnavamo z enako pozornostjo

kot korektivne ukrepe in jih na enak dokumentiran način tudi rešimo. Vsaka pripomba je koristna in vredna vloženega truda za njeno rešitev, saj z njo izboljšamo naš sistem.

Tudi sistem vodenja kakovosti ne odstopa od zahtev standarda

Še isti mesec je sledila presoja Sistema vodenja kakovosti ISO 9001:2008, ki jo je izvedel vodilni presojevalec podjetja BVC **Zoran Lekič**. Tudi tukaj se je presoja začela s pregledom rezultatov vodstvenega pregleda. Presojevalec je bil s prikazanimi rezultati zadovoljen, prav tako z napovedjo poslovnih rezultatov za leto, ki so bistveno ugodnejši od doseženih v letu 2008. Poudaril je, da je to redkost, saj se letos na presojah po podjetjih v Sloveniji srečuje z običajno nižjimi ali kvečjemu enakimi napovedmi v primerjavi s preteklim letom.

Presoja je potekala oba dneva zelo korektno in na visokem strokovnem nivoju. Presojevalec ni našel bistvenih odstopanj v izvajanju sistema vodenja kakovosti niti v njegovi dokumentiranosti. Po zaključnem sestanku smo bili oboji zadovoljni

Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem sodelavcem, ki sodelujejo aktivno pri vzdrževanju in izboljševanju obeh sistemov, ter vsem, ki so uspešno sodelovali pri izvedbi obeh presoj tako v Sistemski tehniki Armas kot v Sistemski tehniki. Zahvala tudi vodstvu za njegovo sodelovanje in zagotavljanje pogojev za uspešno izvajanje Sistema vodenja kakovosti ISO 9001:2008 in Sistema ravnanja z okoljem ISO 14001:2004.

zaradi uspešno izvedene presoje brez izdanega korektivnega ukrepa, a z nekaj pripombami. Pripombe bomo upoštevali in z njihovo odpravo še izboljšali naš sistem vodenja kakovosti. Vsako presoyo pričakujemo z določeno vznemirjenostjo, saj je merilo uspešnosti našega dela na tem področju. Vemo pa tudi, da bo izvedena profesionalno in objektivno ter nam bo tako pomagala odkriti pomanjkljivosti, ki jih sami, ker z njimi živimo iz dneva v dan, težje opazimo in odpravimo. Tako smo oboji po vsaki presoji bogatejši za nova spoznanja in razumevanje zahtev standarda ISO 9001. Uspešno izvajanje presoj temelji na dolgoletnem globokem medsebojnem razumevanju in zaupanju.

Sistemska tehnika Armas, d. o. o.
OE Kakovost in projekti
Dušan Pahor, univ. dipl. inž. str.

PRVI MAJ TRADICIONALNO OB IVARČKEM JEZERU

Letos v znamenju krize

»Praznik dela je namenjen čaščenju dela in tistih, ki si z delom zagotavljamo sredstva za življenje. Letos, ko je kriza zajela ves svet, ima naš praznik še poseben pomen,« je dejal slavnostni govornik **Valentin Česnik**, predsednik SKEI Konference Ravne, in pojasnil: »Kapitalistični sistem ni bil sposoben nadzorovati in omejiti hlastanja po bogastvu, pridobljenega s špekulacijami ob vse bolj omejenih zemeljskih virih.« Številnim obiskovalcem je spregovoril tudi o poslabšanih razmerah v Sloveniji: »Tajkunizacija in korupcija sta se še posebej razpasli zadnja štiri leta in do temeljev nažrli našo obljubljeno socialno državo.« Prazniku primerno pa je bil optimističen njegov zaključek: »Večina menedžerjev in lastnikov dela pošteno in si prizadeva za uspešnost podjetij, ki jih vodi z občutkom za zaposlene ter jim s tem zagotavlja socialno varnost.«

Množico obiskovalcev tradicionalne prireditve pod Uršljo goro sta pozdravila tudi ravenski podžupan Peter Oder in prevaljski župan Matic Tasič, za uvod so zaigrali godbeniki, za zabavo pa so poskrbeli Koroški jeklarji.

A. Č.

Vse fotografije: Matej Kodrin.

Slavnostni govornik Valentin Česnik

NOVOSTI IZ SLORESTA RAVNE

Nova delilna linija v jedilnici ob valjarni

Stavba ob valjarni, v kateri sta kuhinja in jedilnica, je bila sezidana že leta 1983 in je doslej doživela le nekaj delnih prenov; zdajno konec letošnjega aprila.

»Po toliko letih obratovanja je treba opremo obnoviti in zamenjati, saj marsikaj dotraja,« je pojasnil **Borut Ploch**, vodja Slorestovega obrata Ravne, ki je najemnik zgradbe, katere lastnik je Metal Ravne. »Nova je delilna linija, ki je zdaj tudi nekoliko drugače razporejena kot prej. Poleti se bomo lotili prenove notranjosti kuhinje,« je napovedal in dodal, da so v zadnjih treh letih zamenjali že vse aparate v kuhinji. V drugi jedilnici (pod Opremo) kakšnih večjih posegov ni predvidenih, sproti pa poskrbijo za manjše preнове in popravila. Kot pravi vodja Slorestovega ravenskega gostinskega obrata, v katerem je zaposlenih okoli trideset sodelavcev in sodelavk, so preнове namenjene zamenjavi iztrošene opreme, pripomorejo k večji urejenosti in tudi izboljšajo delovne razmere zaposlenih ter počutje gostov, ne nazadnje pa morajo prostori izpolnjevati tudi zakonske pogoje.

V Slorestovi kuhinji, kjer dnevno pripravijo približno dva tisoč obrokov, bodo maja jedilnik popestrili z dodatno nekajdnevno ponudbo mehiških jedi. Isti mesec je predvideno tudi redno anketiranje Slorestovih gostov. Kot ugotavlja Borut Ploch, ki je na tem delovnem mestu leto dni, je za Korošce značilno, da imajo radi enolončnice, predvsem pasulj, kar je razumljivo, saj večinoma opravljajo fizično delo. Ravenska posebnost je tudi beli hlebček, saj ga drugje nadomeščajo kosi kruha. »Z drugimi meniji pa zadovoljujemo

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Borut Ploch, vodja Slorestovega obrata Ravne

preostale obiskovalce, vsak dan ponudimo tudi lahko vegetarijansko jed.« To pa še ni vse. Poleg štirih menijev je na voljo še solatni bar, poskrbljeno pa je tudi za ljubitelje pice. Pred prazniki v Slorestu spečejo tudi kremne rezine, da se z njimi zaposleni v železarskih družbah lahko posladkajo že med delom ali pa jih odnesejo domov.

A. Č.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Novi delilni pult omogoča hitro razdeljevanje in pregledno razporeditev hrane.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

V Slorestovi kuhinji pripravljajo obroke tudi za dijake in zaposlene v drugih koroških podjetjih.

PRIZNANJA OBČINE RAVNE NA KOROŠKEM ZA LETO 2008

Častni občan je Anton Golčer

Ob občinskem prazniku (v spomin na 12. april 1952, ko je bil trg Guštanj preimenovan v mesto Ravne na Koroškem) so tudi letos na svečani seji občinskega sveta (bila je 15. aprila v razstavišču Koroške osrednje knjižnice) najzaslužnejšim podelili občinsko nagrado in priznanja.

Občina Ravne na Koroškem je profesorja ANTONA GOLČERJA imenovala za ČASTNEGA OBČANA OBČINE RAVNE NA KOROŠKEM, in sicer v znak priznanja za njegov izjemen prispevek k razvoju ravnškega šolstva ter k ugledu in uveljavljanju Občine Ravne na Koroškem v širšem slovenskem prostoru.

NAGRADO OBČINE RAVNE NA KOROŠKEM je prejel STOJAN ŠATER za dolgoletno uspešno delo na športnem področju, za prispevek k utrjevanju ugleda Občine Ravne na Koroškem ter posebej za njegov pomemben prispevek k razvoju in uspehom ravnškega namiznega tenisa.

VELIKO PLAKETO OBČINE RAVNE NA KOROŠKEM je občinski svet dodelil PROSTOVOLJNEMU GASILSKEMU DRUŠTVU RAVNE za 130 let požrtvovalnosti, ki jo je društvo darovalo kraju in dolini, za prispevek gasilcev k varnosti ter k izgradnji sistema zaščite in reševanja.

DRUŠTVO SOŽITJE – DRUŠTVO ZA POMOČ OSEBAM Z MOTNJIAMI V DUŠEVNEM RAZVOJU MEŽIŠKE DOLINE je prejemnik VELIKE PLAKETE OBČINE RAVNE NA KOROŠKEM za štirideset let čuteče skrbi za sočloveka, za silno voljo, predanost in ljubezen, s katero člani društva trdno tkejo humane vezi med nami.

Za požrtvovalno delo v Koronarnem klubu Mežiške doline, za nesebično človeško pomoč in za aktivnosti v širšem družbenem prostoru si je PETER KORDEŽ prislužil PLAKETO OBČINE RAVNE NA KOROŠKEM ZA LETO 2008.

VELIKO PREŽIHOVO PLAKETO ZA LETO 2008 je občinski svet namenil MARJANU KOLARJU za njegov neprecenljiv prispevek v slovenskem literarnem ustvarjanju, za zvestobo koroškim koreninam in hkratni domet njegovega dela preko mej slovenske domovine.

PREŽIHOVO PLAKETO ZA LETO 2008 je dobila VERA TRAFELA za prispevek h koroškemu in k slovenskemu glasbenemu utripu, za prenašanje bogatega znanja na mlajše rodove in za sodelovanje na mnogih dobrodelnih prireditvah.

Prejemnik PREŽIHOVE PLAKETE ZA LETO 2008 je tudi ŠTEFAN MARFLAK, in sicer za pomemben prispevek k sodobnemu likovnemu ustvarjanju, za dejavno vključevanje v kulturni utrip našega mesta in občine ter za prispevek k ugledu občine doma in v tujini.

VELIKO KLANČNIKOVO PLAKETO je občinski svet podelil ANITI GOLTNIK URNUT za dolgoletno uspešno delo v Odbojškem klubu Fužinar, v IŠD Samorastnik Ravne, v slovenski odbojškarski reprezentanci in v svetovni organizaciji za odbojko invalidov, za predstavljanje in promocijo občine v Sloveniji in v tujini.

KLANČNIKOVO PLAKETO ZA LETO 2008 je dobila MANCA FAJMTUT za izjemne dosežke v športnem udejstvovanju, za doprinos k uspehom ravnškega namiznega tenisa, ki predstavljajo tudi pomemben prispevek k ugledu Občine Ravne na Koroškem.

KLANČNIKOVO PLAKETO ZA LETO 2008 je prejel tudi DEJAN RODOŠEK za prispevek k smučarskemu opismenjevanju otrok in mladine ter k strokovnim izpopolnjevanjem tehnike in metodike učenja prvin alpskega smučanja.

A. Č.

Na Čečovju še ena forma viva

V sklopu praznovanja občinskega praznika so pred slavnostno sejo občinskega sveta v Dobji vasi (ob Javnem komunalnem podjetju Log) namenu slovesno predali avtomatsko meteorološko postajo, uro pozneje pa so na Čečovju (pred t. i. U-bloki) odkrili še skulpturo mag. **Romana Makšeta** Od tu do tu. Kipar jo je ustvaril na lanskem kiparskem simpoziju forme vive Ravne 2008.

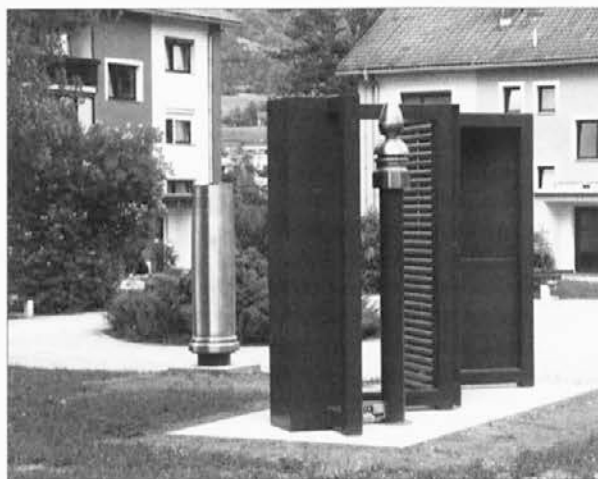

Foto: Matej Kodrin.

A. Č.

Forma viva Od tu do tu

NOVA KNJIGA V ZALOŽNIŠTVU KD MOHORJAN

Izpod Brinjeve gore v Slovenj Gradec

To je naslov knjige prim. **Draga Plešivčnika, dr. med.**, ki je ob avtorjevem 80-letnem življenjskem jubileju izšla v založništvu KD Mohorjan Prevalje, ob 90. obletnici prihoda Mohorjeve v ta kraj (1919–1927). Predstavili so jo 2. aprila v Družbenem domu.

Knjiga je pravzaprav zbornik s štirimi vsebinskimi sklopi: Pod Brinjevo goro, kjer avtor govori o svojem otroštvu in odraščanju na Prevaljah; Iz življenja v Slovenj Gradcu, ki ga je v obliki intervjuja z avtorjem zasnoval mag. **Vinko Ošlak**; Izbor besedil Draga Druškoviča (o njegovem strokovnem in družbenem delovanju); Sopotniki (o spominih na skupna pota pišejo avtorjevi prijatelji, sošolci, sodelavci ...). Urednica knjige **Greta Jukič** je poudarila, da je Plešivčnik »dober pisatelj«, ki je knjigo napisal »z notranjim žarom« in Fari ter Brinjevi gori z njo postavil »odličen spomenik«. Po Ošlakovem mnenju je to delo kot otroška knjiga, in to utemeljil s tremi argumenti: gre za sveženj spominov, napisanih za vnuke; knjigo sestavlja vrsta pravljic (v njih se skriva tudi resnica); avtor je kot človek in kot pisec ostal v osnovi otrok. **Marija Suhodolčan Dolenc** je »z lekarniško natančnostjo prispevala bibliografijo«, ki obsega 360 enot s kratko vsebino. Zajela je vse njegove prispevke, članke o

Drago Plešivčnik je poslušalcem iz svojih izkušenj svetoval, naj bodo radovedni in pogumni ter naj nikar nikoli ne otpijo.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

njem in njegove nagrade ter priznanja med letoma 1948 in 2008.

Z avtorjem se je pred številnim občinstvom skozi življenjske postaje, opisane tudi v knjigi, sprehodil **Sandi Colnik**, kulturni program pa so oblikovali MoPZ Vres, Adi Smolar in glasbeni trio Vrhovnik.

A. Č.

STOLETNICA ODKRITJA RIMSKE KOLACIONE/STAREGA TRGA PRI SLOVENJ GRADCU

Prvič na ogled mrtvaška postelja

Leta 1911 je notar dr. **Hans Winkler** v sklopu južne nekropole iz Starega trga pri Slovenj Gradcu (Kolaciona) odkril ostanke nog t. i. mrtvaške postelje, predvsem koščene in slonokoščene izrezljane dele. Ekspozate, ki izvirajo iz druge polovice 1. st. n. štetja, sicer hrani štajerski Deželni muzej Joanneum v Gradcu, zdaj pa so prvič na ogled slovenski javnosti (razstava bo v Koroškem pokrajinskem muzeju na ogled do konca leta). Gre za izjemno najdbo (v grobnici je bil najverjetneje pokopan član mestne elite iz sosednjega municipija Celeia skupaj z dvema ženskama), saj je v SZ provincah rimskega imperija doslej znanih samo 28 lokacij z ostanke tovrstnih postelj, večinoma iz Galije, iz rimske province Norik pa le tri.

Konec aprila je Koroški pokrajinski muzej Slovenj Gradec v sodelovanju z Inštitutom za raziskovanje Sredozemlja Univerze na Primorskem ter Avstrijskim arheološkim inštitutom na Dunaju pripravil tudi mednarodni kolokvij Onkraj reke Stiks, na katerem so arheologi predstavljali gro-

bove veljakov iz Norika in Panonije. Jeseni bodo slovenjgraški muzealci ob stoletnici odkritja Kolacione pripravili še razstavo Svet živih – svet mrtvih.

A. Č.

Ekspozati mrtvaške postelje v slovenjgraškem muzeju

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

V SPOMIN DOLGOLETNEMU DIREKTORJU ŽELEZARNE RAVNE

Odšel je Franc Fale

Franc Fale je prišel na Ravne leta 1954 na delovno mesto sekretarja v železarni. Takrat je bil star 33 let – za njim je bila trda življenjska šola navadnega delavca, partizana, državnega uradnika in študenta ob delu na višji pravni šoli, pred njim pa najbolj plodna leta njegovega življenja.

Naloge, ki jih je postavljali pred njega čas obnove in izgradnje, je Fale reševal z veliko vztrajnostjo in požrtvovalnostjo. Od ljudi v svojem okolju je zahteval zagnanost in poštenost pri delu, zato pa je bil strpen do njihovih nazorov. Njegovo geslo je bilo: »Živeti in pustiti živeti.«

Zelo predano je delal kot funkcionar v družbenopolitičnih organizacijah v tovarni in kraju, bil pa je tudi republiški in zvezni poslanec. Pet let je bil predsednik Občinskega ljudskega odbora Ravne na Koroškem. Leta 1970 je postal glavni direktor, sedem let pozneje pa predsednik poslovnega sveta Železarne Ravne.

V desetih letih Faletovega direktorstva je železarna zelo napredovala in se uveljavila tudi v svetu. 70. leta prejšnjega stoletja so prinesla konjunkturo za predelovalno industrijo, zato so se v železarni lotili posodabljanja in izgradnje obratov kovinske predelave, istočasno pa so se začeli širiti preko krajevnih, občinskih in regionalnih mej.

V tem obdobju sta se železarni priključila Tovarna rezalnega orodja (TRO) Prevalje in Kovinarstvo Ljubno, na Muti pa so začeli graditi tovarno armatur.

Na Ravnah so zgradili proizvodno halo industrijskih nožev, novo orodjarno, kemijski laboratorij, poslovno zgradbo in lužilnico, povečali so obrat za proizvodnjo stiskalnic in skladišča, razširili so valjarno in obrat tehnične kontrole (OTK) ter obnovili vzmetarno. Stare proizvodne naprave so zamenjale nove in sodobnejše. Takrat se je začela posodobitev kovačnice, jeklarne in Kovinarstva Ljubno, postavljali so livarno posebne litine. Pripravljeni pa so že bili projekti za prenovaljarno, izgradnjo tovarne pnevmatičnih strojev, obrat valjev, skladišče starega železa, posodobitev livarne in povečanje namenske proizvodnje.

Med Faletovim vodenjem železarne so začeli z avtomatsko obdelavo podatkov in uvedli računalnike za vodenje proizvodnih procesov v jeklarni. Povečevalo se je tudi število numerično krmiljenih strojev. Takrat so veliko storili tudi za varovanje okolja. Ukinili so plinske generatorje, namestili odpraševalne naprave v jeklarni, postavili toplarno in začeli graditi toplovodno omrežje za ogrevanje mesta.

Med letoma 1969 in 1979 se je v Železarni Ravne letna proizvodnja jekla povečala s 136.000 na 211.500 ton, letna blagovna proizvodnja pa je zrastle od 91.300 do 145.000 ton. Fakturirana realizacija in poslovni sklad sta se v tem obdobju podeseterila. Izvoz se je s treh milijonov dolarjev leta 1969 povečal na 20 milijonov leta 1979. Število zaposlenih pa je naraslo od 3.400 na 5.100 sodelavcev, pri čemer se je izboljšala tudi izobrazbena struktura. Ravne so po kosmatem dohodku na prebivalca zaostajale le za Občino Ljubljana Center.

Čas velikega vzpona Železarne Ravne je poleg ra-

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Franc Fale (na sredini) na prireditvi ob odkritju Soničnega oblaka pred stavbo Sistemske tehnike oktobra lani.

Franc Fale je cenil umetnost, bil je tudi pobudnik kiparskih simpozijev in likovnih kolonij na Ravnah, zato se je z veseljem udeležil tudi lanskega odkritja forme vive Sonični oblak. Čeprav zadovoljen zaradi obuditev kiparskih simpozijev Forma viva pa mi je v pogovoru nekoliko razočaran dejal, da bi skulpture morale biti iz jekla, ulitega na Ravnah, ne pa iz pločevine, pripeljane od drugod.

zvoja tovarne omogočal tudi vlaganja v tako imenovani družbeni standard. V desetih letih je bilo zgrajenih 575 stanovanj v družbenem sektorju in 590 v organizirani individualni gradnji s posojili Železarne Ravne. Takrat so zrastle naselja Dobja vas, Javornik, Dobji dvor, Kotlje, Strojnska Reka. Tovarna je zgradila tudi osnovno šolo in telovadnico na Javorniku, uredila Likovni salon na gradu in skrbela za rekreacijski center Ivarčko jezero.

Za izjemno rast železarne in kraja je Franc Fale zasluže pripisal prizadevanju vsega kolektiva, samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in vseh poslovnih struktur. Ta rast je šla včasih tudi na račun nižjih plač, saj je bila železarna med redkimi, ki je odvajala kar 10 odstotkov od bruto OD za stanovanjsko gradnjo. Čeprav so vse jugoslovanske železarne v tem obdobju poslovale z velikimi izgubami, je Železarna Ravne ustvarjala dobiček in v celoti izpolnjevala tudi vse zakonske obveznosti, samoupravne sporazume in družbene dogovore.

Sredi septembra 1979 je Fale ob imenovanju novega predsednika poslovnega sveta Železarne Ravne delavskemu svetu predstavil več kot sijajno bilanco svojega desetletnega dela. Tri leta je bil nato svetovalec poslovnega sveta, konec leta 1982 pa se je upokojil. Poslovil se je z upravičenim prepričanjem, da je veliko naredil za tovarno in kraj. Rezultati njegovih prizadevanj so trajni in zato vidni še danes.

Umrli je 8. aprila, žalna seja občinskega sveta Občine Ravne na Koroškem v spomin na cenjenega gospodarstvenika in humanista ter častnega občana je bila 10. aprila, dan kasneje pa je bilo še zadnje slovo v ožjem družinskem krogu z najbližjimi sorodniki in prijatelji.

Podatke zbrala: A. Č.

POROČILA

Intervencije PGE Koroškega gasilskega zavoda v aprilu

Na ZGO-ju

1. 4. 2009 so poklicni gasilci po vklopu javljalnika za nivo vode pregledali proizvodne prostore valjarne Metala Ravne, 8. 4. 2009 so sodelovali pri delovni nesreči v Nožih Ravne, 4. 4. 2009 so ob 11.30 in 18.10 po vklopu javljalnika požara pregledali kemijski laboratorij, 15. 4. 2009 so sodelovali pri nujenju prve pomoči in prevozu obolelega delavca kovačnice Metala Ravne, 17. 4. 2009 so sodelovali pri delovni nesreči v valjarni Metala Ravne, 21. 4. 2009 so sodelovali pri delovni nesreči v Croning livarni, 23. 4. 2009 so v Sistemski tehniki sesali kalilno olje iz lovilnega bazena, 18. 4. 2009 so po vklopu javljalnika za požar posredovali v jeklarni Metala Ravne, 28. 4. 2009 so očistili oljni madež in preprečili nadaljnje iztekanje na parkirišču na ZGO-ju.

Druga pomoč in intervencije

8. 4. 2009 so poklicni gasilci reševalcem pomagali pri prenosu pacienta iz četrtega nadstropja v reševalno vozilo in iz reševalnega vozila nazaj v stanovanje, 8. 4. 2009 so na zahtevo VURS-a vlomili v gospodarski objekt, 17. 4. 2009 so sodelovali pri reševanju ponesrečenca iz reke Meže v Mežici, 18. 4. 2009 pri prometni nesreči v Pamečah, 20. 4. 2009 pri prometni nesreči na Prevaljah, 25. 4. 2009 pri dimniškem požaru na Zelenbregu, 30. 4. 2009 so opravili meritve koncentracije plinov v stanovanjski hiši na Prevaljah.

Direktor: Roman Lupuh, dipl. org.-men.

Kadrovska gibanja v marcu

DRUŽBA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH 31. 3. 2009
PETROL ENERGETIKA	136
RAVNE	96
ŠTORE	40
KOROŠKI GASILSKI ZAVOD	14
SLOREST (ZGO Ravne)	29
SISTEMSKA TEHNIKA	257
SISTEMSKA TEHNIKA ARMAS	17
LITOSTROJ RAVNE (prej STROJI)	120

FLUKTUACIJA

Sklenitve delovnega razmerja

Za določen čas so zaposlili po enega novega sodelavca v podjetjih Sistemski tehnika in Litostroj Ravne. V drugih družbah ni bilo sprememb.

Prekinitev delovnega razmerja

Podjetje Litostroj Ravne sta sporazumno zapustila dva sodelavca. V drugih družbah ni bilo sprememb.

Pripis: Objavljamo podatke le za večje družbe, ki še naročajo Informativni fužinar.

Po podatkih kadrovskih oddelkov podjetij povzela A. Č.

Elvipova trgovina Peči že odprta

Kot smo napovedali v prejšnji številki, je 15. aprila Elvip na Prevaljah (Polje 7) odprl svojo trgovino. V njej prodajajo opremo za ogrevanje in klimatizacijo, solarne sisteme, elektromotorje in elektro material. Trgovina je odprta od 9. do 12. in od 13. do 17. ure (ob sobotah med 8. in 12. uro), informacije o ponudbi pa dajejo tudi na tel. št. 02 82 32 400.

A. Č.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

RAZVEDRILO

Slovenski književniki v premetankah

Navodilo: Iz naslednjih izjav lahko s prestavljanjem črk v poudarjenih besedah dobite imena in priimke besednih ustvarjalcev.

1. Tudi mene so zamamile **SKOMINE** po bogastvu, vendar sem kmalu osramočen tiščal glavo v pesek kot **NOJ**.
2. Sem muhast **ELF** – rdečelasi škrat in sem **STVARNIK** slovenske proze.
3. Zbornik Skupspravljanje kranjskih pisanic od lepeh umetnosti je literarni **POKLON** v **RIMAH**.
4. Iz **STREŠNIKOV JEZIKA** sem v hišo besed zložil peteroknjižje duhovnikom v pomoč.
5. **BRŽ** pogledam v **TROPARIUM** in odložim gosje pero.
6. Le redki so me videli **DRGETATI** od jeze, saj sem **TENKO** premislil vsako besedo, preden sem spregovoril.
7. Desetero **KAVARNIC** je **NA** Slovenskem – ali takih ni, kot so v Ljubljani.
8. Kadar v milosti muz spletem venček besednih **DOLGINK**, žari **ZARJA** mojega pesniškega obne-bja.
9. 9. (ponedeljek) oktobra recitacijski **VEČER**. Priredi **SOKOLSKO** društvo. Mojemu uvodnemu pre-davanju ne sme manjkati jasnosti in opredeljenosti pojmov.
10. Ko sem opustil študij slavistike na ljubljanski univerzi in se brez **ŠKARIJ** in platna vrnil v rodni kraj, me vaški veljaki še s **KONCEM** očesa niso hoteli pogledati.

Miran Kodrin

Rešitve:

1. Simon Jenko
2. Fran Levstik
3. Marko Pohlin
4. Janez Svetokriški
5. Primož Trubar
6. Dragotin Kette
7. Ivan Cankar
8. Alojz Gradnik
9. Srečko Kosovel
10. Miško Kranjec

Informativni fužinar, št. 5, maj 2009. Glasilo družb, nastalih iz Železarne Ravne. ISSN: C500-0572.

Založnik: Fužinar Ravne, d. o. o., Koroška cesta 14, 2390 Ravne na Koroškem.

Uredništvo: glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron - Kodrin, lektor Miran Kodrin, prof.

Tel.: (02) 870 6441. Faks: (02) 82 23 013. Elek-tronski naslov: andreja.cibron@metalravne.com. Prelom in tisk: ZIP center, d. o. o., Koroška ce-sta 14, 2390 Ravne na Koroškem. Naklada: 670 izvodov.

Objavljenih prispevkov ni dovoljeno kakorkoli po-natisniti brez pisnega dovoljenja uredništva.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.